

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра освітньої політики

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РОЗРОБКА ТА РЕАЛІЗАЦІЯ
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРОЄКТІВ»**

**для здобувачів вищої освіти
за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»**

Одеса-2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра освітньої політики

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РОЗРОБКА ТА РЕАЛІЗАЦІЯ
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРОЄКТІВ»**

**для здобувачів вищої освіти
за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»**

Одеса-2020

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Комунального закладу вищої освіти
«Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
(протокол №4 від 19 серпня 2020 року)*

Рецензенти:

Левчишена О. М. – проректор з науково-педагогічної та методичної діяльності КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», кандидат історичних наук

Дікова- Фавворська О. М. – професор КЗ «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради, доктор соціологічних наук, професор

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Розробка та реалізація соціально-педагогічних проєктів»: для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» денної та заочної форм навчання / уклад. С. Г. Здрагат. Одеса: КЗВО «ОАНОООР», 2020. – 36 с.

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Розробка та реалізація соціально-педагогічних проєктів» містять вимоги до самостійної роботи, зміст роботи й завдання для самостійної підготовки, підсумкові тестові завдання, рекомендовані джерела інформації.

УДК 37.0:376-056.45

ЗМІСТ

ВСТУП	5
Розділ 1. Вимоги до самостійної роботи здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Розробка та реалізація соціально-педагогічних проєктів»	8
– Опис навчальної дисципліни	8
– Критерії оцінювання результатів навчання	9
– Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти за виконання самостійної роботи	10
– Критерії оцінювання самостійної роботи	
Розділ 2. Зміст самостійної роботи	11
Змістовий модуль 1. Соціальні та педагогічні проєкти	
Тема 1. Соціальний проєкт	11
Тема 2. Педагогічний проєкт	12
Тема 3. Командна робота над проєктом	15
Змістовий модуль 2. Планування соціально-педагогічного проєкту	16
Тема 4. Цілі та принципи соціально-педагогічного проєктування	16
Тема 5. Етапи соціально-педагогічного проєктування	17
Тема 6. Маркетинг соціально-педагогічного проєкту	18
Змістовий модуль 3. Реалізація соціально-педагогічного проєкту	19
Тема 7. Соціальне прогнозування як фактор оцінки життєздатності соціально-педагогічного проєкту	19
Тема 8. Координація роботи в проєкті	20
Тема 9. Врахування ризиків у проєктній діяльності	22

Змістовий модуль 4. Завершення соціально-педагогічного проекту та оцінка його ефективності	23
Тема 10. Соціальна експертиза як метод оцінки соціально-педагогічного проекту	23
Тема 11. Оцінка ефективності проекту	24
Тема 12. Завершення проекту	25
Розділ 3. Контрольні засоби перевірки результатів самостійної роботи	26
– Комплексне практичне індивідуальне завдання	26
– Питання для самоконтролю	27
Рекомендовані джерела інформації	30
– Основна література	30
– Додаткова література	32
– Електронні інформаційні ресурси	33

ВСТУП

Мета навчальної дисципліни «Розробка та реалізація соціально-педагогічних проєктів» формування у магістрантів системи знань з основ методології та технології соціально-педагогічного проєктування; формування компетенцій для самостійного практичного здійснення планування, організації та реалізації різноманітних соціально-педагогічних проєктів з використанням універсального інструментарію та методів проєктування.

Очікувані програмні результати навчання

ПРН 1. Аналізувати сучасні наукові здобутки у сфері педагогічної науки та освіти. Критично осмислювати проблеми у галузі освіти.

ПРН 8. Створювати та реалізовувати освітні та соціально-педагогічні програми і проєкти.

ПРН 10. Моделювати та організовувати освітнє середовище та освітній процес залежно від поставлених цілей і завдань, освітніх потреб і можливостей учнів, забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.

ПРН 15. Доступно і аргументовано презентувати творчі доробки та результати власних науково-педагогічних досліджень у письмовій та усній формах.

ПРН 16. Обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами, організовувати і здійснювати партнерську суб'єкт-суб'єктну взаємодію на основі загальнолюдських цінностей та норм закону, дотримання етичних норм спілкування.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- місце та роль соціально-педагогічного проектування, його значення для розвитку освіти;
- головне завдання та понятійний апарат соціально-педагогічного проектування;
- основні концептуальні підходи до здійснення соціально-педагогічного проектування;
- типи соціально-педагогічних проєктів та їх структуру; особливості етапів та методів технології соціально-педагогічного проектування;
- особливості управління та оцінювання соціально-педагогічних проєктів;
- можливі джерела, способи та форми фінансування соціально-педагогічних проєктів;

вміти:

- самостійно організувати соціально-проєктувальний процес під час своєї фахової діяльності;
- аналізувати інформацію щодо вибору напрямків проєктів, факторів і умов, що визначають характер їх реалізації;
- визначати вихідні параметри проєктів, цілі і показники результативності проєктів, критерії вибору керівника проєкту;
- розробляти основні елементи проєкту: зміст і технології, ресурсні параметри проєкту, його ризики, внутрішньопроектну інформацію і комунікацію;
- визначати критерії ефективності проєктних рішень і приймати рішення на основі вибору найбільш прийнятної альтернативи.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти у контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі компетентності:

- **Інтегральна компетентність:** здатність розв'язувати складні завдання та актуальні практичні проблеми в галузі загальної середньої освіти, що передбачає застосування новітніх досягнень освітніх, педагогічних наук, найкращих здобутків інноваційно-педагогічного досвіду вітчизняних і зарубіжних закладів освіти та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- **Загальні компетентності:**

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї, проводити дослідження на відповідному рівні та презентувати результати.

ЗК 5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії на партнерських засадах, ділового спілкування, вміння працювати в команді,

- **Фахові компетентності:**

ФК 2. Здатність до проектування і здійснення освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти.

ФК 9. Здатність управляти освітнім процесом, проявляти лідерський потенціал у вирішенні організаційно-управлінських завдань.

ФК 10. Здатність до педагогічної рефлексії в процесі розв'язання професійних завдань, до самоосвіти, професійного самовдосконалення і самореалізації.

РОЗДІЛ 1.
ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РОЗРОБКА ТА РЕАЛІЗАЦІЯ
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРОЄКТІВ»

Навчальна програма дисципліни «Розробка та реалізація соціально-педагогічних проєктів» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів 4 годин – 120 змістових модулів – 4	Галузь знань <u>0101 Педагогічна освіта</u> Спеціальність <u>011 Освітні, педагогічні науки</u> Рівень вищої освіти: магістр	Вибіркова	Вибіркова
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		24 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	110 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

Критерії оцінювання результатів навчання

Самостійна робота здобувача освіти – це один із основних компонентів його навчальної діяльності, який реалізується у вільний від обов'язкових навчальних занять через виконання запланованих завдань без безпосередньої участі викладача, але під його методичним керівництвом.

Метою проведення самостійної роботи здобувачами освіти є розвиток їх творчих здібностей, активізація розумової діяльності, формування потреби у безперервному самостійному поповненні знань, здобуття глибокої системи знань із забезпечення якості освіти.

Організація самостійної роботи здобувачів освіти ґрунтується на принципах: індивідуального підходу (сформований індивідуальний стиль діяльності), диференціації та індивідуалізації (враховуються особливості розвитку психічних процесів, психологічних закономірностей продуктивного мислення, механізмів навчання), праксеологічності (максимальна активізація пошуково-дослідницької діяльності здобувачів освіти), діалогічності (створення атмосфери спільної педагогічної дії «викладач-здобувач освіти»), інформаційної технологічності, управління (стимулювання до самостійної освітньої діяльності, оцінка навчальної діяльності, контроль та корекція).

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів освіти, регламентується навчальною програмою і становить $\frac{2}{3}$ загального обсягу навчального часу вивчення дисципліни «Розробка та реалізація соціально-педагогічних проєктів».

Самостійна робота спрямована на поглиблення і закріплення знань здобувачів освіти, розвиток аналітичних навичок щодо формування якісної освіти в освітніх інституціях (педагогічних системах) та включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до практичних занять, бібліографічний огляд літератури, аналіз статистичних і фактичних матеріалів за заданою проблематикою, написання

реферату, есе за заданою проблематикою, розробка мультимедійних презентацій, підготовка терміноголічних словників, систематизація вивченого матеріалу перед семестровим заліком. Викладач не обмежується у виборі інших завдань до самостійної роботи, але які відповідають змісту робочої навчальної програми дисципліни.

Самостійна робота здобувачів освіти забезпечується системою навчально-методичних засобів: програмою дисципліни, науковою, фаховою монографічною і періодичною літературою, інструктивно-методичними матеріалами до практичних занять, переліком тестових завдань, консультаціями з боку викладача, можливістю публічно обговорити теоретичні та практичні результати, отриманих здобувачем освіти самостійно, матеріалами для здійснення контролю (контрольні завдання, тести).

Самостійна робота здобувачів освіти супроводжується контролем та оцінкою її результатів. Основними формами контролю самостійної роботи є: активність на занятті, тестування, письмові чи усні опитування, залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти за виконання самостійної роботи

Поточний та/або періодичний контроль												Загальна підсумкова оцінка (сума балів)
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3				Змістовий модуль № 4		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	48

Критерії оцінювання самостійної роботи

Бали	Критерії
0	Самостійна робота не виконана або не захищена
1	Здобувач розпізнає деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти вивчення; має фрагментарні уявлення з предмета вивчення; виконує елементарні прийоми практичних завдань
2	Відповідь фрагментарна. Здобувач має поверхові знання з питання. Пояснює суть окремих питань. Виклад матеріалу не структурований, порушена послідовність та логіка викладу. Здобувач використовує знання в знайомій ситуації, але не може застосувати їх в новій ситуації. Самостійна робота виконана у неповному обсязі, з суттєвими недоліками. У відповіді наявні фактичні, граматичні, орфографічні та стилістичні помилки
3	Відповідь здобувача майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Висвітлюється зміст окремих класифікацій, підходів тощо. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Здобувач володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, допущені окремі неточності. При відповіді на проблемні питання здобувач висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій ситуації. Матеріал викладено правильною мовою, але присутні окремі граматичні, орфографічні та статистичні помилки

4	<p>Здобувач продемонстрував досконале знання та розуміння понятійно-термінологічного апарату та теоретичного матеріалу тієї чи іншої теми. Вільно оперує різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Здобувач володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань та аргументує її. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою культурою мовлення. Відсутні у відповіді граматичні, орфографічні та стилістичні помилки.</p>
---	--

РОЗДІЛ 2. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1. Соціальні та педагогічні проєкти

Тема 1. Соціальний проєкт

Питання для самостійного опрацювання:

1. Теоретичні основи соціального проєктування.
2. Соціальне проєктування: поняття та мета.
3. Суб'єкт, об'єкт, предмет соціального проєктування. Сутність соціальних проєктів.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Організувати дискус: «У чому полягають основні функції соціальної проєктної діяльності».
2. Підготувати матеріали про роль та місце соціально-проєктної діяльності в освітньому процесі.

Рекомендована література:

1. Бондаренко Ю. В. Оцінка соціальних проєктів та програм як інструмент ефективного управління недержавною некомерційною організацією. Київ, 2006. – 127 с.
2. Пошетун О. І. Молодь обирає дію: Соціальне проєктування – новий підхід до виховання молоді. Метод проєктів: традиції, перспективи, життєві результати: практико зорієнтований збірник. Київ : Департамент, 2003. – С. 327-333.
3. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірева та ін. Київ : ДЦССМ, 2002. 132с.
4. Семез А. А. Соціально-педагогічне проєктування: навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних

навчальних закладів спеціальності 6.010106 Соціальна педагогіка. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 132 с.

Тема 2. Педагогічний проєкт

Питання для самостійного опрацювання:

1. Поняття педагогічного проєктування.
2. Вимоги, форми та принципи педагогічного проєктування.
3. Учасники педагогічного проєкту.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Опишіть види та напрямки змісту освітніх проєктів та надайте відповіді на питання:
 - Чим характеризується педагогічний проєкт?
 - Яким чином можна стимулювати та мотивувати педагога до проєктної діяльності?
 - Що впливає на формування проєктного середовища?
2. Напишіть есе: «Мій проєктний досвід».

Рекомендована література:

1. Купенко О.В. Педагогічні проєкти : навчальний посібник / О. В. Купенко. – Суми : Сумський державний університет, 2015. –133 с.
2. Підласий І. П. Діагностика та експертиза педагогічних проєктів: навч. пос. – К., 2008. –343 с.
3. Проектна діяльність у школі /упор. М. Голубенко. – К. : Шкільний світ, 2017. –128 с.
4. Технології проєктування в практиці роботи загальноосвітнього навчального закладу: теоретико-практичний аспект: посібник. – К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2014. –336 с.

Тема 3. Командна робота над проєктом

Питання для самостійного опрацювання:

1. Команда проєкту. Характеристика ефективної команди.
2. Командні ролі. Створення і розвиток команди..
3. Види методів роботи над проєктом, їх характеристика.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Опрацюйте лекційний матеріал та надайте відповідь на такі запитання/ завдання:
 - Від чого, на Ваш погляд, залежить вибір метода командної роботи над проєктом?
 - Як використовується у командній проєктній роботі метод контрольних запитань, у яких випадках його доцільно використовувати?
2. Підготуйтеся та візьміть участь в обговоренні вибору метода роботи над соціально-педагогічним проєктом: «Розробка освітньої програми: проєктування процесу досягнення результату».

Рекомендована література:

1. Борова Т.А. Педагогічний консалтинг: навч.посіб. / Т.А.Борова, З.В.Рябова, Г.Ю.Кравченко, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця О.О.Почуєва. – Луцьк: Терен, 2019. –324 с
2. Оленіч А.В. Формування і розвиток проєктної команди в сучасних умовах / А.В. Оленіч, З.Я. Шацька // *Актуальні проблеми економіки*. – 2012. – № 10. – С. 136-142 1190. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2018-%D0%BF>
3. Придатко О.В. Освітні проєкти та програми як об'єкт проєктного менеджменту [Текст] /О.В. Придатко // *Управління розвитком складних систем*. – 2015. –№ 24. – С. 42-48. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-24/7.pdf>

Змістовий модуль 2.

Планування соціально-педагогічного проєкту

Тема 4. Цілі та принципи соціально-педагогічного проєктування

Питання для самостійного опрацювання:

1. Етапи проєктування: аналіз суспільної потреби, мета розробки соціально-педагогічного проєкту, завдання на проєктування і визначення параметрів, прийняття рішення у вигляді конкретної програми дій.
2. Паспорт проєкту. Алгоритм роботи над проєктом.
3. Цілі соціально – педагогічного проєкту. Принципи формулювання цілей.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Опрацюйте та проаналізуйте лекційний матеріал, надайте відповідь на такі запитання/ завдання:
 - Як можна класифікувати соціально-педагогічні проєкти?
 - Визначте основні принципи формулювання цілей у соціально-педагогічному проєкті.
 - Які особливості цілепокладання у проєктній діяльності Вам відомі?

Рекомендована література:

1. Аптекарь С.С., Верич Ю.Л. Проектний аналіз: підручник. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2008. – 308 с.
2. Борова Т.А. Педагогічний консалтинг: навч. посіб. / Т.А.Борова, З.В.Рябова, Г.Ю.Кравченко, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця О.О.Почуєва. – Луцьк: Терен, 2019. – 324 с
3. Касьянова О.М. Контрольно-аналітична діяльність керівника навчального закладу. – Х.: Основа, 2014. – 192 с

Тема 5. Етапи соціально-педагогічного проєктування

Питання для самостійного опрацювання:

1. Характеристика етапів соціально – педагогічного проєкту: розробка концепції проєкту, оцінка життєздатності проєкту, планування проєкту, складання бюджету, представлення і захист проєкту, реалізація проєкту, контроль за реалізацією проєкту, завершення робіт та ліквідація проєкту, показники їх виконання.
2. Характерні риси соціально – педагогічного проєкту.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Оберіть індивідуально тему – проблему соціально-педагогічного проєкту та заповніть запропоновану карту проєкту.

Назва проєкту	
Тематична сфера	
Проблема проєкту	
Обґрунтування проєкту	
Термін реалізації проєкту	
Ціль проєкту	
Завдання проєкту	
Очікувані результати проєкту	

2. Опрацюйте лекційний матеріал та надайте відповідь на такі запитання/ завдання крізь призму Вашої індивідуальної теми – проблеми соціально-педагогічного проекту:

- Які, на Ваш погляд, основні показники виконання на кожному етапі соціально- педагогічного проекту?
- У чому, на Ваш погляд, переваги використання Діаграми Ганта?
- Окресліть, будь ласка, стандарти якості соціально- педагогічного проекту.

Рекомендована література:

1. Купенко О.В. Педагогічні проекти : навчальний посібник / О. В. Купенко. –Суми : Сумський державний університет, 2015. – 133 с.
2. Придатко О.В. Освітні проекти та програми як об'єкт проектного менеджменту [Текст] /О.В. Придатко // Управління розвитком складних систем.–2015. –№ 24. –С. 42 –48. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-24/7.pdf>
3. Семез А.А. Соціально-педагогічне проектування: Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів спеціальності 6.010106 Соціальна педагогіка. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 132 с.

Тема 6. Маркетинг соціально–педагогічного проекту

Питання для самостійного опрацювання:

1. Інвестиційне проектування в освіті.
2. Етапи інвестиційного проекту.
3. Проектні ресурси. Принципи планування ресурсів.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Опрацюйте та проаналізуйте лекційний матеріал та надайте відповідь на такі запитання/ завдання:

- Наскільки важлива, на Ваш погляд, інвестиційна складова у Вашому соціально-педагогічному проєкті? Наведіть приклади використання інвестицій у Вашій проєктній роботі (з досвіду).
- Які види ресурсів необхідно враховувати при плануванні Вашого соціально-педагогічного проєкту?

Рекомендована література:

1. Гонтарева І. В. Управління проєктами. Підручник / І. В. Гонтарева. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. – 444 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1493_44303809.pdf
2. Купенко О.В. Педагогічні проєкти : навчальний посібник / О. В. Купенко. – Суми : Сумський державний університет, 2015. – 133 с.
3. Придатко О.В. Освітні проєкти та програми як об'єкт проєктного менеджменту [Текст] /О.В. Придатко // *Управління розвитком складних систем.*–2015. –№ 24. –С. 42-48. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-24/7.pdf>

Змістовий модуль 3.

Реалізація соціально-педагогічного проєкту

Тема 7. Соціальне прогнозування як фактор оцінки життєздатності соціально-педагогічного проєкту

Питання для самостійного опрацювання:

1. Специфіка соціального прогнозу.
2. Технологія соціального прогнозування.

3. Вироблення рекомендацій для управління проєктами.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Опрацюйте лекційний матеріал та надайте відповідь на такі запитання/завдання:

- У чому роль соціального прогнозування у оцінці життєздатності соціально-педагогічного проєкту?
- Проаналізуйте та опишіть особливості прогнозування соціальних явищ та процесів при складанні Вашого соціально-педагогічного проєкту (з досвіду роботи над картою проєкту).

Рекомендована література:

- 1 Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірева та ін. Київ : ДЦССМ, 2002. 132с.
2. Підласий І.П. Діагностика та експертиза педагогічних проєктів: навч. пос. –К., 2008. –343 с
3. Придатко О.В. Освітні проєкти та програми як об'єкт проєктного менеджменту [Текст] /О.В. Придатко // *Управління розвитком складних систем.* – 2015. – № 24. – С. 42-48. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-24/7.pdf>
4. Семез А.А. Соціально-педагогічне проектування: Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів спеціальності 6.010106 Соціальна педагогіка. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 132 с.

Тема 8. Координація роботи в проєкті

Питання для самостійного опрацювання:

1. Керівник проєкту: характеристика, вимоги, компетенції.

2. Прийняття рішень у проекті. Внесення коригувань під час проекту.
3. Учасники проекту як основний елемент структури проекту.:
4. Концепція та принципи роботи проектного офісу.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Опрацюйте лекційний матеріал та опишіть:
 - Яка, на Ваш погляд, роль керівника у Вашому віртуальному індивідуальному проекті.
 - Які підрядники будуть Вами залучені та Ваші очікування від них?
2. Проаналізуйте лекційний матеріал та візьміть участь в обговоренні теми «Мій ефективний проектний офіс».

Рекомендована література:

1. Бабаєв В.М. Управління проектами : навч. посіб. [Електронний ресурс] дисципліни / В.М. Бабаєв. – Режим доступу :
<http://eprints.kname.edu.ua/4464/>
2. Ващенко Л. Управління освітніми проектами [Електронний ресурс] – Режим-доступу:
<http://ru.osvita.ua/school/method/technol/1411>
3. Купенко О.В. Педагогічні проекти : навчальний посібник / О. В. Купенко. – Суми : Сумський державний університет, 2015. – 133
4. Семез А.А. Соціально-педагогічне проектування: навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів спеціальності 6.010106 Соціальна педагогіка. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 132 с.

Тема 9. Врахування ризиків у проєктній діяльності

Питання для самостійного опрацювання:

1. Класифікація ризиків проєкту. Види ризиків.
2. Основні етапи процесу управління ризиками.
3. Якісний та кількісний аналіз ризиків проєкту.
4. Управління ризиками проєкту..

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Розробіть матрицю ризиків для свого проєкту на основі лекційного матеріалу та надайте відповідь на такі запитання/завдання:
 - Надайте класифікацію ризиків, які можливі у проєктній діяльності.
 - Які ризики Ви аналізували під час роботи над Вашим індивідуальним віртуальним соціально-педагогічним проєктом?
2. Підготуватися та взяти участь в обговоренні теми: «Ризики соціально-педагогічного проєкту»

Рекомендована література:

1. Касьянова О.М. Контрольно-аналітична діяльність керівника навчального закладу. – Х.: Основа, 2014. –192 с
2. Купенко О.В. Педагогічні проєкти : навчальний посібник / О. В. Купенко. – Суми : Сумський державний університет, 2015. – 133 с.
3. Технології проєктування в практиці роботи загальноосвітнього навчального закладу: теоретико-практичний аспект: Посібник. – К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2014. –336 с.
4. Семез А.А. Соціально-педагогічне проєктування: Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів спеціальності 6.010106 Соціальна педагогіка. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 132 с.

Змістовий модуль 4.
Завершення соціально-педагогічного проєкту
та оцінка його ефективності

Тема 10. Соціальна експертиза як метод оцінки соціально-педагогічного проєкту

Питання для самостійного опрацювання:

1. Поняття соціальної експертизи. Мета та функції соціальної експертизи.
2. Предмет соціальної експертизи.
3. Методи відбору експертів.
4. Методи соціальної експертизи.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Візьміть участь у розробці сценарію роботи фокус – групи задля оцінки ризиків соціально-педагогічного проєкту з обраної теми (групова робота). Презентуйте напрацювання групи
2. Які методи соціальної експертизи Вами опрацьовані на власній практиці

Рекомендована література:

1. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірева та ін. Київ : ДЦССМ, 2002. 132с.
2. Підласий І.П. Діагностика та експертиза педагогічних проєктів: навч. пос. –К., 2008. –343 с.
3. Придатко О.В. Освітні проєкти та програми як об'єкт проектного менеджменту [Текст] /О.В. Придатко // *Управління розвитком складних систем.* – 2015. – № 24. – С. 42 –48. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-24/7.pdf>
4. Тарасюк Г. М. Управління проєктами : навч. посібник / Г. М. Тарасюк. – 4-е вид. – К.: Каравела, 2012. – 320 с.

Тема 11. Оцінка ефективності проєкту

Питання для самостійного опрацювання:

1. Процедура оцінювання проєктів Етапи проведення оцінювання.
2. Методи оцінки ефективності проєкту.
3. Каскадування проєкту. Організація роботи щодо каскадування.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Проаналізуйте лекційний матеріал, літературу до дисципліни та надайте відповідь на такі запитання/ завдання у вигляді есе:
 - Охарактеризуйте методи оцінки ефективності проєкту.
 - Як на практиці Ви оцінюєте ефективність Вашого проєкту, визначте критерії?

Рекомендована література:

1. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірєва та ін. Київ : ДЦССМ, 2002. 132с.
2. Підласий І.П. Діагностика та експертиза педагогічних проєктів: навч. пос. – К., 2008. – 343 с.
3. Придатко О.В. Освітні проєкти та програми як об'єкт проєктного менеджменту [Текст] /О.В. Придатко // Управління розвитком складних систем.–2015. – № 24. – С. 42-48. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-24/7.pdf>
4. Семез А.А. Соціально-педагогічне проектування: навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів спеціальності 6.010106 Соціальна педагогіка. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 132 с.
5. Тарасюк Г. М. Управління проєктами : навч. посібник / Г. М. Тарасюк. – 4-е вид. – К.: Каравела, 2012. – 320 с.

Тема 12. Завершення проєкту

Питання для самостійного опрацювання:

1. Карта проєкту та аналіз карти проєктної діяльності.
2. Технологія реалізації соціально-педагогічного проєкту.
3. Захист та презентація соціально-педагогічного проєкту.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Проаналізуйте карту Вашого проєкту та основі використання методу Р-М-Р (Результати-Методи-Ресурси).
2. Презентуйте свій індивідуальний проєкт соціально-педагогічного спрямування.

Рекомендована література:

1. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірєва та ін. Київ : ДЦССМ, 2002. – 132с.
2. Підласий І.П. Діагностика та експертиза педагогічних проєктів: навч. пос. – К., 2008. – 343 с.
3. Придатко О.В. Освітні проєкти та програми як об'єкт проєктного менеджменту [Текст] /О.В. Придатко // *Управління розвитком складних систем.* – 2015. – № 24. – С. 42-48. URL: <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-24/7.pdf>
4. Семез А.А. Соціально-педагогічне проектування: Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів спеціальності 6.010106 Соціальна педагогіка. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 132 с.
4. Тарасюк Г. М. Управління проєктами : навч. посібник / Г. М. Тарасюк. – 4-е вид. – К.: Каравела, 2012. – 320 с.

РОЗДІЛ 3.

КОНТРОЛЬНІ ЗАСОБИ ПЕРЕВІРКИ РЕЗУЛЬТАТІВ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання виконується здобувачами освіти у формі розробки власного соціального, педагогічного або соціально-педагогічного проекту. Написання і захист проекту є важливою формою самостійної навчальної діяльності магістрів. Представлення авторського проекту – це творча робота здобувачами освіти, що засвідчує його знання соціологічної та педагогічної літератури з цієї теми, розуміння основних підходів до вирішення наукової і практичної проблеми, а також відображає власні професійні погляди майбутнього фахівця і демонструє його вміння усвідомлювати особливості соціальної дійсності на основі теоретичних знань.

Кожен магістр розробляє власний проект, спрямований на вирішення визначеної ним соціально-педагогічної проблеми та заповнює карту проекту. У проекті мають бути такі складові:

- концепція проекту (обґрунтування актуальності, обраної для проекту соціальної проблеми, мета, завдання проекту, цільова група, місце реалізації проекту, можливі партнери);
- план реалізації проекту (перелік заходів та термінів проведення);
- кошторис проекту.

Робота оцінюється за 100-бальною шкалою, а також визначається підсумкова оцінка (як середня арифметична із проміжних оцінок).

Критерії оцінювання проєкту

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка у балах
1	Обґрунтування актуальності	15
2	Формулювання завдань відповідно до вимог	14
3	Визначення мети відповідно до вимог	14
4	План реалізації проєкту	14
5	Складання кошторису	14
6	Якість оформлення роботи	14
7	Презентація проєкту	15
	Разом	100

Питання для самоконтролю

1. Проаналізуйте теоретичні основи соціального проєкту.
2. Розкрийте технологію соціального проєктування.
3. Схарактеризуйте поняття та мету, суб'єкт, об'єкт, предмет соціального проєктування.
4. Проаналізуйте такі складові соціального проєктування, як інновація, соціальна суб'єктність, життєві концепції, цінності, норми, установки.
5. Ознайомтесь з типологією соціальних проєктів та охарактеризуйте їх.
6. Розмежуйте поняття конструювання, реконструювання та деконструювання у соціальному проєктуванні.
7. Визначте концептуальні засади педагогічного проєктування.
8. Охарактеризуйте поняття педагогічного проєктування.
9. Проаналізуйте критеріальні вимоги до педагогічного проєктування.
10. Схарактеризуйте форми педагогічного проєктування через такі категорії, як концепція, концепція процесу, мрія, план (навчальний план, тематичний план, план заняття).

11. Проаналізуйте вимоги, форми, принципи та психологічні основи педагогічного проектування.
12. Визначте учасників (суб'єктів) проекту.
13. Опишіть команду проекту, визначте командні ролі та охарактеризуйте ознаки ефективної команди.
14. Визначте алгоритм створення і розвитку команди.
15. Охарактеризуйте поняття, функції та методи колективної роботи над проектом.
16. Опишіть основні етапи і об'єкти соціально-педагогічного проекту. Складіть паспорт проекту.
17. Визначте алгоритм роботи над проектом.
18. Опишіть визначення цілей соціально-педагогічного проекту та принципи формулювання цілей.
19. Охарактеризуйте етапи соціально-педагогічного проекту.
20. Опишіть характерні риси соціально – педагогічного проекту.
21. Складіть календарне планування та діаграму Ганта вашого проекту.
22. Визначте процедуру планування стандартів якості в проекті.
23. Доведіть важливість інвестиційного проектування в освіті та опишіть етапи інвестиційного проекту.
24. Охарактеризуйте проектні ресурси, визначте принципи планування ресурсів.
25. Опишіть роль та місце керівника проекту: характеристика, вимоги, компетенції.
26. Визначте важливість прийняття рішень у проекті та внесення коригувань під час проекту.
27. Опишіть різні організаційні структури управління проектами: функціональна, матрична, проектна.
28. Проаналізуйте фактори забезпечення якості роботи над соціально-педагогічним проектом.
29. Опишіть концепцію та принципи роботи проектного офісу.
30. Прокласифікуйте ризики проекту та опишіть види ризиків.

31. Алгоритмізуйте основні етапи процесу управління ризиками.
32. Проведіть якісний та кількісний аналіз ризиків проєкту.
33. Опишіть можливості управління ризиками проєкту. Ризики: педагогічний, інноваційний, іміджевий, маркетинговий, кадровий, фінансовий.
34. Визначте поняття соціальної експертизи та опишіть її мету та функції.
35. Алгоритмізуйте організацію соціальної експертизи..
36. Проаналізуйте методи відбору експертів: метод випадкового механічного відбору, метод відбору за документальними даними, метод відбору експертів, що ґрунтується на їх самооцінках, методика взаємооцінок, метод «снігової лавини».
37. Опишіть методи оцінки ефективності проєкту та надайте перелік робіт по завершенню проєкту.
38. Розкрийте технологію каскадування проєкту та опишіть організацію роботи щодо каскадування.
39. Заповніть карту проєкту та проаналізуйте карту проектної діяльності.
40. Опишіть технологію реалізації соціально-педагогічного проєкту..
41. Сформулюйте та надайте рекомендації щодо захисту та презентації соціально-педагогічного проєкту..
42. Проаналізуйте технологію методу Р-М-Р (Результати-Методи-Ресурси).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Аптекарь С.С., Верич Ю.Л. Проектний аналіз: підручник. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2008. – 308 с.
2. Бабаєв В.М. Управління проектами : навч. посіб. [Електронний ресурс] дисципліни / В.М. Бабаєв. – Режим доступу :<http://eprints.kname.edu.ua/4464/>
3. Борова Т.А. Педагогічний консалтинг: навч.посіб. / Т.А.Борова, З.В.Рябова, Г.Ю.Кравченко, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця О.О.Почуєва. – Луцьк: Терен, 2019. –324 с
4. Ващенко Л. Управління освітніми проектами. URL: <http://ru.osvita.ua/school/method/technol/1411>
5. Гонтарева І. В. Управління проектами: підручник / І. В. Гонтарева. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. – 444 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1493_44303809.pdf
6. Богоявленська Ю.В. Проектний аналіз : навч. посіб. Київ, 2004. – 336с.
7. Загвязинский В. І. Моделювання в структурі соціально-педагогічного проектування. <http://www.pspu.ru/index.ru>
8. Касьянова О.М. Контрольно-аналітична діяльність керівника навчального закладу. – Х.: Основа, 2014. – 192 с
9. Кобиляцький Л.С. Управління проектами : навч. посіб. Київ : МАУП, 2002. – 200 с.
10. Купенко О.В. Педагогічні проекти : навчальний посібник / О. В. Купенко. – Суми : Сумський державний університет, 2015. – 133 с.
11. Напрями модернізації соціально-педагогічної системи підготовки фахівців в університеті: монографія./ Т. Ю. Андріяко, Т. А. Борова ,Т. О. Дмитренко та ін.-Херсон: вид. «ПП Вишемирський В.С.», 2017. - 496 с.

12. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірева та ін. Київ : ДЦССМ, 2002. – 132с.
13. Ноздріна Л. В. Управління проектами: Підручник / Л. В. Ноздріна, В. І.Ящук, О. І. Полотай. – К. : ЦУЛ, 2010. – 432 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ebooktime.net/book110.html>
14. Оленіч А. В. Формування і розвиток проектної команди в сучасних умовах / А.В. Оленіч, З.Я. Шацька // *Актуальні проблеми економіки*. – 2012. – № 10. –С.136-142.
15. Підласий І. П. Діагностика та експертиза педагогічних проектів: навч. пос. – К., 2008. – 343 с.
16. Придатко О.В. Освітні проекти та програми як об'єкт проектного менеджменту [Текст] /О.В. Придатко // *Управління розвитком складних систем*. – 2015. – № 24. – С. 42 –48. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-24/7.pdf>
17. Проектна діяльність у школі / упор. М. Голубенко. – К.: *Шкільний світ*, 2017. –128 с.
18. Семез А.А. Соціально-педагогічне проектування: навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів спеціальності 6.010106 Соціальна педагогіка. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. – 132 с.
19. Тарасюк Г. М. Управління проектами : навч. посібник / Г. М. Тарасюк. – 4-е вид. – К.: Каравела, 2012. – 320 с.
20. Технології проектування в практиці роботи загальноосвітнього навчального закладу: теоретико-практичний аспект: посібник. – К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2014. – 336 с.
21. Тян Р. Б, Холод Б. І., Ткаченко В. А. Управління проектами : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. – 224 с.
22. Управління проектами: навчальний посібник / Уклад.: Л. Є. Довгань, Г. А. Мохонько, І. П. Малик. – К.: КПІ

- ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с. URL: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/19481/1/DMM_UP_2017.pdf
- Інформаційні ресурси
1. pidruchniki.ws/pedagogika2.readbookz.com/books3.pedagogika.uscoz.ua
4. ukrkniga.org.ua
5. www.refine.org.ua
23. Фесенко Т. Г. Управління проектами : теорія та практика виконання проектних дій : навч. посіб. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/29445/>
24. Филипенко, О. М. Управління проектами : конспект лекцій / О. М. Филипенко, Т. С. Колеснік. – Харків : ХДУХТ, 2016. – 99 с

Додаткова література

1. Бондаренко Ю. В. Оцінка соціальних проектів та програм як інструмент ефективного управління недержавною некомерційною організацією. Київ, 2006. – 127 с.
2. Дитячий Фонд ООН (ЮНІСЕФ). URL: <http://isp.rehab.org.ua/ukrainian/partneru/dytfond>
3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. проф. І. Д. Зверєвої. Київ, Сімферополь : Універсум, 2012. – 536 с.
4. Закон України Про вищу освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/stru>
5. Пометун О. І. Молодь обирає дію: Соціальне проектування – новий підхід до виховання молоді. Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати: практико зорієнтований збірник. Київ : Департамент, 2003. – С. 327- 333.
6. Приходченко К. І. Творче освітньо-виховне середовище навчального закладу. – Х.: Основа, 2017. – 160 с.
7. Реалізація проекту “Соціальна освіта в Україні”. URL: <http://books.br.com.ua/39955>
8. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації/ Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети»,

2014. –120 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу:
<http://ihed.org.ua/ua/resursy/rekomendovani-dzerela>
9. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Каравела, 2004. – 344 с.

Електронні інформаційні ресурси

- Велика бібліотека навчально-методичної літератури. URL:
<http://metodportal.net>
- Наукова електронна бібліотека. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua/portal>
- Наукова періодика України. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc%5FGum/Vlush>
- Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL::
<http://www.nbuv.gov.ua>
- Е-Бібліотека КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради». URL: <https://bibloano.odessaedu.net/>
- www.websib.ru/vospitanie/04-05/metod1/htm
- <http://ebooktime.net/book110.html>
- <https://mon.gov.ua/ua>
- <http://sqe.gov.ua/index.php/uk-ua/>
- <https://ooiuv.odessaedu.net/>

Навчальне видання

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РОЗРОБКА ТА РЕАЛІЗАЦІЯ
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРОЄКТІВ»**

**для здобувачів вищої освіти
за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»**

Підп. до друку 19.08.2020. Формат 60x90/16. Папір офсетний.

Гарн. «Times» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 2,1.

Наклад 100 пр.

Видавець Букаєв Вадим Вікторович

вул. Пантелеймонівська 34, м. Одеса, 65012.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2783 від 02.03.2007 р.

Тел. 0949464393, 0487431393, 0941259868, email – 7431393@gmail.comF

ДЛЯ НОТАТОК

